

Vögel

in der deutschen Poesie

Madarak

a német költészetben

Szalki Bernáth Attila

VERSFORDÍTÁSAI

© *Szalki Bernáth Attila*
magánkiadása
(Minden jog fenntartva.)

2019

ISBN 978-615-81313-4-6

Zweisprachiges
deutsch-ungarisches
Gedichtheft

Auswahl Gedichte
von deutschen Dichtern

Kétnyelvű
német - magyar
verses füzet

Válogatás német költők
verseiből

Szalki Bernáth Attila

VERSFORDÍTÁSAI

INHALTSVERZEICHNIS TARTALOMJEGYZÉK

Arndt.....	20
Beitzke.....	70
Berend.....	42
Buckle.....	82
Busch.....	76
Chamisso.....	18
Claudius.....	44 88
Dach.....	8
Eichendorff.....	22 24 80
Fallersleben.....	58
Fontane.....	14..72
Fröhlich.....	62

INHALTSVERZEICHNIS TARTALOMJEGYZÉK

Goethe.....	66
Hölderlin.....	50
Immermann.....	38
Kuhlmann.....	34 40
Lenau.....	26
Morgenstern.....	48 92
Mörike.....	16 56 64
Nietzsche.....	12 28
Rilke.....	36 74
Rückert.....	52
Storm.....	10 30 32 46 60 78 86
Trakl.....	84

INHALTSVERZEICHNIS

Albatros.....	28
Dohle.....	36
Drossel.....	78
Fink.....	76
Hahn.....	56
Kuckuck.....	58
Lerche.....	66
Möwe.....	84
Nachtigall.....	30
Perlhuhn.....	48
Pfau.....	74
Rabe.....	52
Reiher.....	64
Schwalbe.....	38
Schwan.....	50
Spatz.....	88
Storch.....	44
Taube und Adler.....	42
Vögel(chen).....	8
Wildgans.....	86
Zeisig.....	34

TARTALOMJEGYZÉK

Albatrosz.....	29
Csalogány.....	31
Csíz.....	35
Csóka.....	37
Fecske.....	39
Galamb és sas.....	43
Gólya.....	45
Gyöngytyúk.....	49
Hattyú.....	51
Holló.....	53
Kakas.....	57
Kakukk.....	59
Kócsag.....	65
Madár(ka).....	9
Pacsírta.....	67
Páva.....	75
Pinty.....	77
Rigó.....	79
Sirály.....	85
Vadliba.....	87
Veréb.....	89

Vögel(chen)

Die Lust

Die Lust hat mich bezwungen,
zu fahren in den Wald,
wo durch der Vögel Zungen
die ganz Luft erschallt.
Ihr strebet nicht nach Schätzen
durch Abgunst Müh und Neid.
Der Wald ist eu'r Ergötzen
Die Federn euer Kleid.

Simon Dach
(1605 – 1659)

Madár(ka)

A kedv

Legyőzve kedvtől: járok,
kelek; hív az erdő,
hol harsog madár, s boldog
zenebona eltölt.
Nem gyűjtötök ti kincset,
lopva más vagyonát.
Erdő adja az élvezet,
a toll meg a ruhát.

Am Fenster lehn ich

Am Fenster lehn ich, müd verwacht.
Da ruft es so weithin durch die Nacht. -

Hoch oben hinter Wolkenflug
Hinschwimmt ein Wandervogelzug.

Sie fahren dahin mit hellem Schrei
Hoch unter den Sternen in Lüften frei.

Sie sehn von fern den Frühling blühn,
Wild rauschen sie über die Lande hin.

O Herz, was ist's denn, das dich hält?
Flieg mit, hoch über der schönen Welt!

Dem wilden Schwarm gesell dich zu;
Vielleicht siehst auch den Frühling du!

Dann gib noch einmal aus Herzensdrang
Einen Laut, ein Lied, wie es einstens klang!

Theodor Storm
(1817-1888)

Az ablaknál könyöklök

Könyöklök szobám ablakán.
Valami hív ez éjszakán. –

Magasan fent, felhők mögött
Sok vándormadár szállva jött.

Vonul, s mind élesen kiált
Csillag alatt, szabad légen át.

Látják, távol tavasz hogy int,
Vadul röpködnek e szép tájra mind.

Óh, szív, te mért állsz tétován?
Repülj velük, fent vár szép világ!

Vad rajhoz társulj mint barát;
Tavaszt látsz te is így talán!

S ekkor tán még egyszer szíven üt
Egy dallam, mi rég adott derűt!

Gruß

Ihr Vöglein in den Lüften,
Schwingt mit Gesang euch fort
Und grüßet mir den teuren,
Den lieben Heimatsort!

Ihr Lerchen, nehmt die Blüten,
Die zarten mit hinaus!
Ich schmückte sie zur Zierde
Für's teure Vaterhaus.

Du Nachtigall, o schwinge
Dich doch zu mir herab
Und nimm die Rosenknospe
Auf meines Vaters Grab!

Friedrich Nietzsche
(1844-1900)

Üdvözlét

Madárcák fenn a légben,
Vigyétek dalt tovább,
S üdvözljétek véle
Kedves szülőházam!

Ti pacsirták vigyetek
Virágot innen át,
Hogy ezzel ékesedjen
Kedves szülői ház!

Csalogány, kelj te szárnyra,
Repülj hozzám alá,
S te vidd e rózsaszálat
Apám sírjára rá!

Frühlingslied

Der Frühling kam, der Weltbefreier,
Die Erde lebt und grünt und blüht,
Am Himmel keine Wolkenschleier,
Und ohne Wolken das Gemüt.

Die Vögel singen und Menschen singen.
Und wie die Lerche himmelwärts,
Will sich empor zur Gottheit schwingen
Im Dankgebet das Menschenherz.

O Herz! es brach sterben Frühlingssonne
Des Winters wohl Ketten entzwei,
Wohl ziemt der Erde Dank und Wonne;
Auch du bist doch von Ketten frei? -

Theodor. Fontane
(1819-1898)

Tavaszdal

A tavasz az nagy világmentő,
Föld él, zöldül, csupa virág,
Az égen sehol fátyolfelhő,
És felhőtlen a boldogság.

Madár és ember énekelget,
S mint pacsirta száll fölfelé,
Külde magasba Istenéhez
Hálaimát mindezekért.

Szív! Összezúzta tavasz mára
Zord tél láncait, minden zöld,
Kijár ezért földnek a hála;
S te széttépted láncod, mint ő?

Im Frühling

Hier lieg ich auf dem Fruehlingshuegel:
Die Wolke wird mein Fluegel,
Ein Vogel fliegt mir voraus.
Ach, sag mir, all-einzige Liebe,
Wo du bleibst, dass ich bei dir bliebe!
Doch du und die Luefte, ihr habt kein Haus.

Der Sonnenblume gleich steht mein Gemuete offen,
Sehnend,
Sich dehnend
In Lieben und Hoffen.
Fruehling, was bist du gewillt?
Wann werd ich gestillt?

Die Wolke seh ich wandeln und den Fluss,
Es dringt der Sonne goldner Kuss
Mir tief bis ins Gebluet hinein;
Die Augen, wunderbar berauschet,
Tun, als schliefen sie ein,
Nur noch das Ohr dem Ton der Biene lauschet.

Ich denke dies und denke das,
Ich sehne mich, und weiss nicht recht, nach was:
Halb ist es Lust, halb ist es Klage;
Mein Herz, o sage,
Was webst du fuer Erinnerung
In golden gruener Zweige Daemmerung?
- Alte unnennbare Tage!

Eduard Mörike
(1804-1875)

Tavasszal

Dombon fekszem, tavaszvarázsban:

Szép felhő lesz a szárnyam,

S szállok madár nyomában.

Óh, de mondd, te vágyott szerelem,

Merre laksz, hol élhetnék veled?

Ám tenéked s szélnek nincs háza.

Mint a napraforgóvirág: nyitott a lelkem,

Vágyódik,

Álmodik,

És remél szép szerelmet.

Játszol csak tavasz velem?

Nyugtom hol lelem?

Látom, folyó s felhő, mint vándorolnak,

Napnak csókjai áthatolnak

Testemen, s a vérembe alászállnak;

És a mámor ittas szemeim

Mintha elaludnának,

Méhek dongását csak fülem észleli.

A lélek ide-oda száll,

Hogy mire vágy, nem tudja igazán:

Jut itt hely vígságnak, panasznak;

De szívem, mondd csak,

Miből fonsz emlékkoszorút,

Hogy zöld, aranyló legyen alkonyunk?

- Elmúlt, talányos napoknak!

Frühling und Herbst.

Fürwahr, der Frühling ist erwacht;
Den holden Liebling zu empfah'n,
Hat sich mit frischer Blumenpracht
Die junge Erde angethan.

Die muntern Vögel, lieberwärmt,
Begeh'n im grünen Hain ihr Fest.
Ein jeder singt, ein jeder schwärmt,
Und bauet emsig sich sein Nest.

Und Alles lebt und liebt und singt
Und preist den Frühling wunderbar,
Den Frühling, der die Freude bringt;
Ich aber bleibe stumm und starr.

Dir, Erde, gönn' ich deine Zier,
Euch, Sänger, gönn ich eure Lust,
So gönnet meine Trauer mir,
Den tiefen Schmerz in meiner Brust.

Für mich ist Herbst; der Nebelwind
Durchwühlet kalt mein falbes Laub;
Die Äste mir zerschlagen sind,
Und meine Krone liegt im Staub.

Adelbert von Chamisso
(1781-1838)

Tavaszi és őszi

Midőn tavasz felébredt már,
Megújulva moccan a Föld,
Virágpompában táncot jár,
S e jóban a táj csupa zöld.

Vidám madár fényben csapong,
Ligetben üli ünnepét.
Egy énekel, másik rajong,
De építi mind a fészket.

Szeretve élnek, s mind dalolt,
Dicsérve tavaszt, a csodást,
Tavaszt, mi örömet adott,
Csak én voltam, ki némán állt.

Irigylem Föld tőled e dísz,
Meg madarak vidám dalát,
De gyászom úgy elkésérít,
A keblem bánat járja át.

Mit őszi hoz; lombomra a szél
A zord hideget fújja rá;
Az ágaimat tépi szét,
S a porban fekszik koronám.

Frühling im Alter

Singen die Vöglein im grünen Wald,
Klingen die Bächlein bergunter,
Lockt es den Alten mit Lustgewalt,
Klopfet das Herz ihm so munter:
Denket der Wonnen verschieener Lenze,
Denket der Kränze und denket der Tänze,
Fallen auch Tränen herunter.

Singet und klinget! das Heute ist mein,
Heut will ich singen und klingen
Lustig mit spielenden Kindern feldein,
Fröhlich mit fröhlichen Dingen,
Will mir bekränzen die Locken, die greisen:
Bald muß ich hinnen und wandern und reisen,
Wo mir die Vögel nicht singen.

Ernst Moritz Arndt
(1769-1860)

Az idősek tavasza B) variáns

Zeng a madárka a zöld erdőn,
Csendül alá patakocska,
Csalogatja időst víg erő,
Szívét vígan kopogtatja:
Gondol örömteli, szép tavaszokra,
Gondol táncokra meg a szép lányokra,
Közben a könnyei hullnak.

Csengjen ének! A ma enyém legyen,
Zengnem kell énekem hát ma.
Vígan játszó gyermekek körében,
Szálljon vidáman dalárda.
Fürtöm, az őszt akarom koszorúzni:
Csakhamar mennem kell innen, s búcsúzni,
S ott nekem nem zeng madárka.

Im Walde

Es zog eine Hochzeit den Berg entlang,
Ich hörte die Vögel schlagen,
Da blitzten viel Reiter, das Waldhorn klang,
Das war ein lustiges Jagen!

Und eh ichs gedacht, war alles verhallt,
Die Nacht bedeckt die Runde,
Nur von den Bergen noch rauschet der Wald
Und mich schauert im Herzensgrunde.

Joseph Freiherr von Eichendorff
(1788-1857)

Az erdőben

Ünnepi kedv járt a hegy mentén,
Fújta dalát a madárka,
Lovas cikázás, vadászkürtzengés,
Így volt vidám e vadászat!

Én azt gondoltam, mind e szép elszáll,
Béfedi éj a vidéket,
Bár hegyen erdő zúgva még őrt áll,
Megborzong a szívem mélyen.

Das Alter

Hoch mit den Wolken geht der Vögel Reise,
Die Erde schläfert, kaum noch Asten prangen,
Verstummt die Lieder, die so fröhlich klangen,
Und trüber Winter deckt die weiten Kreise.

Die Wanduhr pickt, im Zimmer singet leise
Waldvöglein noch, so du im Herbst gefangen.
Ein Bilderbuch scheint alles, was vergangen,
Du blätterst drin, geschützt vor Sturm und Eise.

So mild ist oft das Alter mir erschienen:
Wart nur, bald taut es von den Dächern wieder
Und über Nacht hat sich die Luft gewendet.

Ans Fenster klopft ein Bot' mit frohen Mienen,
Du trittst erstaunt heraus – und kehrst nicht wieder,
Denn endlich kommt der Lenz, der nimmer endet.

Joseph Freiherr von Eichendorff
(1788-1857)

Az öregkor

Fent a felhőkkel kél útra madárhad,
Altat a Föld, sápad rózsza a kertben,
Némulnak dalok, mik vidáman zengtek.
Tél szele hóval fed távoli tájat.

Csendben falióra üt a szobádban
Erdei madárdalt, az ősz így fog meg.
Képeskönyvben látod mind, mik letűntek,
Míg lapozol, táj fagyban, szél cibálja.

Gyakran ily szelídnek tűn az öregkor:
Várj csak, jég immár tetőn olvad újra,
S éjjel megfordul a szél is a légben.

Koppan hírnök víg arccal ablakodon,
Lépsz ki csodálva - s nem térsz vissza újra,
Mert végre jó tavasz, mi nem ér véget.

Herbst

Rings ein Verstummen, ein Entfärben:
Wie sanft den Wald die Lüfte streicheln,
Sein welkes Laub ihm abzuschmeicheln;
Ich liebe dieses milde Sterben.

Von hinnen geht die stille Reise,
Die Zeit der Liebe ist verklungen,
Die Vögel haben ausgesungen,
Und dürre Blätter sinken leise.

Die Vögel zogen nach dem Süden,
Aus dem Verfall des Laubes tauchen
Die Nester, die nicht Schutz mehr brauchen,
Die Blätter fallen stets, die müden.

In dieses Waldes leisem Rauschen
Ist mir als hör' ich Kunde wehen,
daß alles Sterben und Vergehen
Nur heimlich still vergnügtes Tauschen.

Nikolaus Lenau
(1802-1850)

Ősz

Elnémulás, fakulás körben:
Szelíd szél erdőt simogatja,
Neki hízeleg hervadt lombja;
Lenyűgöz az elmúlás csöndje.

Elszállt kirándulások hangja,
Szerelmes szók elhalkultak,
A madarak mind elhallgattak,
S aszott levelek hullnak halkan.

Madárhadak mind délre húztak,
Lombozat pusztulásba merül,
Fészket már nem kell védeniük,
A fáradt levelek lehullnak.

Az erdőnek halk zizzenése
A hírt hozza nékem a szélben,
Hogy halál és elmúlás, minden
A csendnek csak vidám cseréje

Albatros

Vogel Albatross

O Wunder! Fliegt er noch?
Er steigt empor und seine Flügel ruhn!
Was hebt und trägt ihn doch?
Was ist ihm Ziel und Zug und Zügel nun?

Er flog zu höchst - nun hebt
Der Himmel selbst den siegreich Fliegenden:
Nun ruht er still und schwebt,
Den Sieg vergessend und den Siegenden.

Gleich Stern und Ewigkeit
Lebt er in Höhn jetzt, die das Leben flieht,
Mitleidig selbst dem Neid -:
Und hoch flog, wer ihn auch nur schweben sieht!

O Vogel Albatross!
Zur Höhe treibt's mit ew'gem Triebe mich!
Ich dachte dein: da floss
Mir Thrän' um Thräne - ja, ich liebe dich!

Friedrich Nietzsche
(1844-1900)

Albatrosz

Albatrosz madár

Csodás madár! Hol jársz?
A szárnyad pihen, hogy jutsz felfelé?
Mi vonz, hogy égbe vágysz?
Talán magasban szabadabb a lét?

Magasba szállt - lég most
Feljebb viszi a győztes repülőt:
Nyugodtan lebeg ott,
A harc díját, kínját felejtí ő.

Örök csillagvilág
Honába ér, élettől menekült:
A sajnálat is fáj -
Mit érezhet, ki véle felrepült?

Oh, albatrosz madár:
Az égbe űz a vágyott öröklét.
Eszembe jutottál,
S a könnyem árad - mert szeretlek én!

Nachtigall

Die Nachtigall

Das macht, es hat die Nachtigall
Die ganze Nacht gesungen;
Da sind von ihrem süßen Schall,
Da sind in Hall und Widerhall
Die Rosen aufgesprungen.

Sie war doch sonst ein wildes Kind;
Nun geht sie tief in Sinnen,
Trägt in der Hand den Sommerhut
Und duldet still der Sonne Glut
Und weiß nicht, was beginnen.

Das macht, es hat die Nachtigall
Die ganze Nacht gesungen;
Da sind von ihrem süßen Schall,
Da sind in Hall und Widerhall
Die Rosen aufgesprungen.

Theodor Storm
(1817-1888)

Csalogány

A csalogány

Az történt, hogy a csalogány
Az éjt végig dalolta:
Az éneke volt a nyitány,
Visszhangként rózsaszál s leány
Virágát kinyitotta.

A serdülő lány még vad volt:
Csak ment, jövőt fürkészte.
Kezében kalapot tartott,
S a tűző napfényt tűrve ott,
Nem sejti, őt mi érte.

Az történt, hogy a csalogány
Az éjt végig dalolta:
Az éneke volt a nyitány,
Visszhangként rózsaszál s leány
Virágát kinyitotta.

Ein grünes Blatt

Ein Blatt aus sommerlichen Tagen,
Ich nahm es so im Wandern mit,
Auf dass es einst mir möge sagen,
Wie laut die Nachtigall geschlagen,
Wie grün der Wald den ich durchschritt.

Theodor Storm
(1817-1888)

Egy zöld levél

Levelét a fény teli nyárnak
Vándor utamon szedtem én,
Meséljen majd, ha rátalálnak,
Idézve hangját csaogánynak,
Mi szólt zöld erdő közepén.

Zeisig

Der Zeisig

Wir sind ja, Kind, im Maie,
Wirf Buch und Heft von dir!
Komm' einmal her in's Freie
Und sing' ein Lied mit mir.

Komm, singen fröhlich beide
Wir einen Wettgesang,
Und wer da will entscheide,
Wer von uns besser sang!

Elisabeth Kuhlmann
(1808-1825)

Csíz

A csíz

Ha gyermek vagy, májusban
Füzeted, könyved hagyd!
Tehát jöjj a szabadba,
S velem zengj el egy dalt.

Jöjj csíz, s társunk légy ebben!
Egy versenyen küzdjünk,
S ki akarja, dönthessen,
Ki a jobb közülünk!

Dohle

Im Kreise der Barone

Im Kreise der Barone
der König ritt zur Jagd.
Ihm wohnte in roter Krone
ein einsamer Smaragd.

Da giebt's unter hellen Hufen
Wege so weit und weiß;
keiner hört Hilfe rufen,
und der Mittag ist heiß ...

Ob einer den König erkannte?

Die Dohlen im Abend schrien.

Die allerkühnste spannte
den Flug schon über ihn:
Auf des Königs Stirne brannte
ein einsamer Rubin.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Csóka

Lovára ült... (A bárók társaságában)

Lovára ült, s - urakkal -
vadászni ment király.
Viselt fején smaragddal
egy pántos koronát.

Paták botolva léptek...
az út távol s fehér,
kiáltást nem hall egy sem,
nap tűz, s forró a dél...

Királyt nem ismerte senki fel?

Az estben rínak a csókák.

A szárnyát nyitva széjjel
legbátrabb fölé száll:
Király rubin fejéke
alvadt vér homlokán.

Schwalbe

Jugendmut

Jugendmut und Schwalbenflug
gehn an keinem Zügel -
Jugend, hast des Muts genug,
hättest du nur Schwalbenflügel.

Carl Immermann
(1796-1840)

Fecske

Fecskeraj, fiatalság

Fecskeraj, fiatalság,
fék nélkül cikázhat –
Óh, te bátor ifjúság,
bárcsak bírhatnál szárnyat!

Viel Glück zur Reise, Schwalben!

Viel Glück zur Reise, Schwalben!
Ihr eilt, ein langer Zug,
Zum schönen warmen Süden
In frohem, kühnen Flug.

Gern möchte wohl die Reise
Ich einmal thun mit euch,
Zu sehn die tausend Wunder,
Die darbeut jedes Reich.

Doch immer käm' ich wieder,
Wie schön auch jedes Land,
Und reich an Wundern wäre,
Zurück in's Vaterland!

Elisabeth Kuhlmann
(1808-1825)

Sok szerencsét az útra, fecskék!

Sok szerencsét az útra!

Hosszú ez utazás.

Mentek meleg délre újra,

Merész e vonulás.

Szívesen kelnék szárnyra,

S véletek repülnék,

Látni ezer csodákat,

Mit nyújt minden vidék.

De jönnék mindig vissza

(Bármily szép az a táj,

S lenne csodás és gazdag)

Hozzád szülőhazám!

Taube

Wenn eine arme schüchterne Taube

Wenn eine arme schüchterne Taube
Die Kugel getrieben aus sicherm Versteck,
So flattert sie ängstlich mit blutendem Flügel
An den allerstillsten dunkelsten Fleck.

Und macht sich ein Lager aus Laub und Gräsern,
Wohl wissend, daß es ihr letztes Genist,
Und wartet mit leise wimmernder Klage,
Bis das kleine Herz ihr gebrochen ist. —

Der Adler jedoch, der tötlich getroffen,
Schwingt jäh sich hinauf zum felsigen Nest,
Von wo er in Ungeheuern Tönen
Sein mächtiges Grablied erschallen läßt.

— Auch mich habt ihr blutig, zu Tode gehetzt,
Mein Lied und mein Fluch doch blieben noch mein.
Ich war mein Tags keine wimmernde Taube
Und will auch im Tod noch ein Adler sein!

Michel Berend
(1834-1866)

Galamb

Hogyha egy szegény, szelíd vadgalambot

Hogyha egy szegény, szelíd vadgalambot
Kiúzi rejtekéből lövedék,
Repül rémülten vérző szárnyaival
Oda, mi csöndes, végső menedék.

S füvekből s levelekből elkészíti
Helyét, jól tudva, hogy ez a végső,
És várja ott halk, nyöszörgő panasszal,
Míg kis szívéért a halál eljő. ---

A sas, mit halálos lövés talált el,
Magas sziklás fészkére felrepült,
Ahonnan hátborzongató hangokon
Büszke siratóéneke csendült.

Véres halál eltalált engemet is,
De balsorsom s dalom marad enyém,
Nyöszörgő, gyáva galamb sose voltam,
S nem félem sasként a halált sem én.

Storch

Das Kind,
als der Storch ein neues bringen sollte, für sich allein

Der Storch bringt nun ein Brüderlein –
Er kommt damit ins Fenster herein
Und beißt Mama ein Loch ins Bein,
Das ist so seine Art. – – –

Mama liegt wohl und fürchtet sich ...
O lieber Storch, ich bitte dich,
Beiß doch Mama nicht hart. –

– – – – –

– – – – –

He, he, da kommt Papa herein,
Nun wird er wohl gekommen sein! –
Aber du weinst ja!
Hat er dich auch gebissen, Papa?

Matthias Claudius
(1740-1815)

Gólya

A gyermek,

amikor a gólya egy újszülöttet hozott;
ezt mondja magában

A gólya hoz egy kis testvért -

Az ablakon átjön ide bé,

S egy lyukat csíp mama lábán,

Így végzi a dolgát. - - -

Mama fekszik, és nagyon fél...

Kedves gólya, egy gyermek kér,

Ne csípd őt mélyen.-

Hej, papa jön, s lép befelé,

No, lesz neki meglepetés!

De csak nem sírsz te!

Papa, te vagy kit megcsípett?

Herbst

1

Schon ins Land der Pyramiden
Flohn die Störche übers Meer;
Schwalbenflug ist längst geschieden,
Auch die Lerche singt nicht mehr.

Seufzend in geheimer Klage
Streift der Wind das letzte Grün;
Und die süßen Sommertage,
Ach, sie sind dahin, dahin!

Nebel hat den Wald verschlungen,
Der dein stillstes Glück gesehn;
Ganz in Duft und Dämmerungen
Will die schöne Welt vergehn.

Nur noch einmal bricht die Sonne
Unaufhaltsam durch den Duft,
Und ein Strahl der alten Wonne
Rieselt über Tal und Kluft.

Und es leuchten Wald und Heide,
Daß man sicher glauben mag,
Hinter allem Winterleide
Lieg' ein ferner Frühlingstag.

Theodor Storm
(1817-1888)

Ősz

1

Már piramisok földjére
Tengert szelt sok gólyapár;
Fecske raj elhúzott régen,
És nem zeng pacsirta már.

Sóhajt panaszkodva nagyot
Szélben zöld levél, s lehull;
És az édes nyári napok,
Minden elmúl, óh, elmúl!

Erdőt köd nyelte, mely látta,
Mint ölelt ott boldogság;
Szürkületben és párában
Kell, kimúljon szép világ.

Áttöri még egyszer a Nap
Fényerővel a párát,
És a régi boldogságban
Fürdeti völgyet, s sziklát.

Csillannak erdők meg rétek,
S ember hinni szeretné,
Túl a tél sok gyötrelmének
Távol tavaszi nap kél.

Perlhuhn

Das Perlhuhn

Das Perlhuhn zählt: eins, zwei, drei, vier...
Was zählt es wohl, das gute Tier,
dort unter den dunklen Erlen?

Es zählt, von Wissensdrang gejückt,
(die es sowohl wie uns entzückt):
die Anzahl seiner Perlen.

Christian Morgenstern
(1871-1914)

Gyöngytyúk

A gyöngytyúk

Gyöngytyúk számol: egy, két, há', négy...
Mit számol e tyúk tünemény
égerfáknak árnyában lent?

Tudásszomja hajtotta őt,
(mivel minket úgy elbűvölt):
hány gyöngy csillog tollain fent.

Schwan

Hälfte des Lebens

Mit gelben Birnen hängt
Und voll mit wilden Rosen
Das Land in den See,
Ihr holden Schwäne,
Und trunken von Küssen
Tunkt ihr das Haupt
Ins heilignüchterne Wasser.

Weh mir, wo nehm ich, wenn
Es Winter ist, die Blumen, und wo
Den Sonnenschein,
Und Schatten der Erde?
Die Mauern stehn
Sprachlos und kalt, im Winde
Klirren die Fahnen.

Friedrich Hölderlin
(1770-1843)

Hattyú

Éltem delelőjén 1. variáció

Alant tükröződik a
Tóban sárga körtékkal,
Rózsákkal a táj.
Szép, büszke hattyúk,
Csóktól ittasultak,
Hűtsétek főtök
Bölcsességnék szent vizében!

Félek, mert hol várnak,
Ha jön tél, virágok engem, s hol
Érhet napfény
Vagy hűs árny, s hogy élek?
Hideg közönnyel
Állnak a falak, szélben
Fémzászló zörren.

Éltem delelőjén 2. variáció

Ringva, lent tükröződik
Tóban sárga körtékkal,
Rózsákkal a táj.
Szép, büszke hattyúk,
Csóktól ittasultak,
Hűtsétek főtök
Bölcsességnék szent vizében!

Félek, mert hol várnak
Engem szép virágok, tél ha jó,
Fénye Napnak,
Fáknak hűvös árnya lesz-e?
Jéghideg szótlán
Állnak várfalak, szélben
Zörren fémkakas.

Rabe

Barbarossa

Der alte Barbarossa,
Der Kaiser Friederich,
Im unterird'schen Schlosse
Hält er verzaubert sich.

Er ist niemals gestorben,
Er lebt darin noch jetzt;
Er hat im Schloß verborgen
Zum Schlaf sich hingesezt.

Er hat hinabgenommen
Des Reiches Herrlichkeit,
Und wird einst wiederkommen
Mit ihr, zu seiner Zeit.

Der Stuhl ist elfenbeinern,
Darauf der Kaiser sitzt;
Der Tisch ist marmelsteinern,
Worauf sein Haupt er stützt.

Sein Bart ist nicht von Flachse,
Er ist von Feuersglut,
Ist durch den Tisch gewachsen,
Worauf sein Kinn ausruht.

Holló

Barbarossa

Az éltes Barbarossa,
Friederich, a császár,
Földalatti kastélyban
Varázsban élt tovább.

Sohasem halt ő ott meg,
Csak elszenderült,
Kastélyban rejtekezve
Nagy álomba merült.

De ott lent is bírta
Ország tiszteletét,
S ha egyszer jó majd vissza,
Rangja is visszatér.

Elefántláb a széke,
Hová császár leült,
Asztal márványtól ékes,
Melyre fője ledült.

Szakállá, ez nem tréfa,
Az láng, vörösen ég,
Mely hosszabb, mint az asztal,
Mire fejét tevé.

Er nickt als wie im Traume,
Sein Aug' halb offen zwinkt;
Und je nach langem Raume
Er einem Knaben winkt.

Er spricht im Schlaf zum Knaben:
Geh hin vors Schloß, o Zwerg,
Und sieh, ob noch die Raben
Herfliegen um den Berg.

Und wenn die alten Raben
Noch fliegen immerdar,
So muß ich auch noch schlafen
Verzaubert hundert Jahr.

Friedrich Rückert
(1788-1866)

Szenderegve álmod,
De fél szemmel kacsint,
Az áll bár tőle távol,
Egy kisfiúnak int.

Álmában szól gyermeknek,
Kastélyt nézd meg, manó,
S figyeld meg, hogy szállnak-e
A hegy körül hollók.

Ha kint az öreg hollók
Kerengnek még tovább,
Csodát kell még álmodnom
Sok-sok száz éven át.

Hahn

Das verlassene Maegdlein

Frueh, wann die Haehne kraehn,
Eh die Sternlein verschwinden,
Muss ich am Herde stehn,
Muss Feuer zuenden.

Schoen ist der Flammen Schein,
Es springen die Funken;
Ich schaue so drein,
In Leid versunken.

Ploetzlich, da kommt es mir,
Treuloser Knabe,
Dass ich die Nacht von dir
Getraeumet habe.

Traene auf Traene dann
Stuerzet hernieder;
So kommt der Tag heran -
O ging er wieder!

Eduard Mörike
(1804-1875)

Kakas

Az elhagyott lányka

Az elhagyott lányka B)

Szól kakas, korán kél,
Csillagocskák eltűnnek,
Kell állnom tűzhelynél,
Kell gyúlni tűznek.

Aprófa fénnel ég,
Szikra halkan pattog;
És hogy nézek belé,
Mélyül bánatom.

Eszembe jutottál
Hűtlen legény, te,
Az elmúlt éjszakán
Álmodtam véled.

Hull a könny szememből
Rá az arcomra;
Napom így kezdődött -
Bár múlna gyorsan!

Az elhagyott lányka A)

Korán, kakas már szól,
Mielőtt a csillagok tűnnek,
Kell tűzhelynél állnom,
Kell gyúlni tűznek.

Aprófa fénnel ég,
A szikra pattog;
S ahogy nézek belé,
Csak nő bánatom.

Eszembe jutottál
Hűtlen legény, te,
Az elmúlt éjszakán
Álmodtam véled.

Hull a könny szememből
Rá az arcomra;
Napom így kezdődött –
Bár múlna gyorsan!

Kuckuck

Der Kuckuck und der Esel

Der Kuckuck und der Esel,
Die hatten großen Streit,
Wer wohl am besten sänge
Zur schönen Maienzeit

Der Kuckuck sprach: "Das kann ich!"
Und hub gleich an zu schrei'n.
Ich aber kann es besser!
Fiel gleich der Esel ein.

Das klang so schön und lieblich,
So schön von fern und nah;
Sie sangen alle beide
Kuckuck, Kuckuck, i-a!

August Heinrich Hoffmann von Fallersleben
(1798-1874)

Kakukk

A kakukk és a számár

A kakukk a számárral
azon veszekedett:
dalával májust áldva
ki éneke legszebb.

Kakukk: én tudom szebben,
és azonnal kiált,
én tudom ékebben,
kontrázott a számár.

S daluk szólt szép kedvesen,
közel s távolra szállt,
mondták magukét zengve:
kakukk, iá, kakukk, iá...!

Im Walde

Hier an der Bergeshalde
Verstummet ganz der Wind;
Die Zweige hängen nieder,
Darunter sitzt das Kind.

Sie sitzt in Thymiane,
Sie sitzt in lauter Duft;
Die blauen Fliegen summen
Und blitzen durch die Luft.

Es steht der Wald so schweigend,
Sie schaut so klug darein;
Um ihre braunen Locken
Hinfließt der Sonnenschein.

Der Kuckuck lacht von ferne,
Es geht mir durch den Sinn:
Sie hat die goldnen Augen
Der Waldeskönigin.

Theodor Storm
(1817-1888)

Az erdőben

A lankás erdőszélen
Elcsöndesült a szél;
Csüngő ág ölelésben
Ül gyermek tünemény.

Ül kakukkfű övezve,
Erős az illatár,
Danász a kék légyserreg,
A légen átcikáz.

Erdő csöndjét csodálva
A gyermek körbenéz,
Barna fürtös hajára
Foly, mint méz, a fény.

Kakukk hangja súg, nevet,
S rájövök: hiszen ő,
Ez aranyszemű gyermek,
Az erdőkirálynő!

Regenlied

Es regnet, es regnet, der Kuckuck wird naß,
bunt werden die Blumen, und grün wird das Gras.
Mairegen bringt Segen, heraus aus dem Haus,
steigt schnell in die Kutsche, gleich fahren wir aus.
Es regnet, es regnet, der Kuckuck wird naß,
wir sitzen im Trocknen, was schadet uns das?
Mairegen bringt Segen, und werden wir naß,
so wachsen wir lustig, wie Blumen und Gras.

Abraham Emanuel Fröhlich
(1796-1865)

Esődal

Hull eső, kakukk - bár nedves lesz - derűs,
már tarkák virágok, kizöldül a fű.
Májuseső áldás, menj ki házadból,
fogd be lovaiddat, s nagyot kocsikázz most.
Hull eső, kakukk - bár nedves lesz - derűs,
száraz helyt ücsörgünk, jó, hogy így teszünk?
Áldást hoz eső, s bár nedvesek leszünk,
úgy nővünk vidáman, mint virág s a fű.

Reiher

Jägerlied

Zierlich ist des Vogels Tritt im Schnee,
wenn er wandelt auf des Berges Höh':
Zierlicher schreibt Liebchens liebe Hand,
schreibt ein Brieflein mir in ferne Land'.

In die Lüfte hoch der Reiher steigt,
dahin weder Pfeil noch Kugel fliegt:
Tausendmal so hoch und so geschwind
die Gedanken treuer Liebe sind.

Eduard Mörike,
(1804-1875)

Kócsag

Vadász dal

Kecsesen lép hóban a madár,
Ha mendegél hegyek magasán:
Így írja kedvesem kezével
Én hozzám levelét vidékre.

Kócsag hová repül; magas ég,
Oda fel se golyó, nyíl nem ér:
De feljebb szállnak és gyorsabban
A hû szeretôk gondolatban.

Lerche

Mailed.

Wie herrlich leuchtet
Mir die Natur!
Wie glänzt die Sonne!
Wie lacht die Flur!

Es dringen Blüten
Aus jedem Zweig
Und tausend Stimmen
Aus dem Gesträuch

Und Freud' und Wonne
Aus jeder Brust.
O Erd', o Sonne!
O Glück, o Lust!

O Lieb', o Liebe!
So golden schön,
Wie Morgenwolken
Auf jenen Höhn!

Du segnest herrlich
Das frische Feld,
Im Blütendampfe
Die volle Welt.

Pacsírta

Májusi dal

Elbűvöl engem
A májusi táj!
Napfény özönben
Derűs világ!

Kibúj rügy éke,
Hogy hajt az ág,
Hangok zenéje
Bokrokból száll!

Jókedv, vidámság
Kebleket tölt,
Földre napsugár
Hozott gyönyört!

Oh, szép szerelem!
Aranyló kincs,
Fentről tekintve
Örömmel hints!

Dicsérjed, áldjad
A zöld mezőt,
Virágillatban
Fürdik a Föld!

O Mädchen, Mädchen,
Wie lieb' ich dich!
Wie blickt dein Auge!
Wie liebst du mich!

So liebt die Lerche
Gesang und Luft,
Und Morgenblumen
Den Himmelsduft,

Wie ich dich liebe
Mit warmem Blut,
Die du mir Jugend
Und Freud' und Mut

Zu neuen Liedern
Und Tänzten gibst.
Sei ewig glücklich,
Wie du mich liebst!

Johann Wolfgang von Goethe
(1749-1832)

Oh, lányka, lányka,
Szeretlek én!
Szemed hogy néz ma!
Szíved enyém!

Felszáll pacsirta,
Övé a lég,
Lent illatárban
Ringat a rét.

Szeretlek téged,
Hogy forr a vér!
Véled szívembe
Bátorság tér,

Ha új dalokhoz
S táncba vezetsz.
Légy mindig boldog,
Amíg szeretsz!

Frühling

Die Regenwolken, wild vom Nord getragen,
Die dunkelgrau sich gössen über's Land,
Sie sind zerrissen und hinweg gebannt,
Neu wird der Lenz schon auf die Flur sich wagen.

Die eingepreßte Brust kann freier schlagen,
In wenig Wochen bricht der Knospe Band;
Dann ist der Maienzauber ausgespannt
Und Philomele kommt mit süßen Klagen.

Doch was kann mir der Blütenlenz wohl frommen?
Er bringt mir nichts; er regt mit lauter Stimme
Mir nur das Herz auf; läßt's in Gram verschmachten.

Und jubelt froh in übermüth'gem Trachten.
Viel lieber möcht' mit wildem Sturmesgrimme
Der Herbst, mit seinem Schnee der Winter kommen.

Heinrich Beitzke
(1798-1867)

Tavaszi

Esőfelhők vad északról csak jönnek,
Vidékre hull sötétszürke eső,
Szakadoznak táj felett a felhők,
Merészkedik már tavasz a mezőkre.

Leláncolt lélek vágyai kitörnek,
Egy héten belül fákon rügy tör elő,
A májusvarázs ekkor elbűvölő,
S pacsirták édes dalt zengnek a földnek.

De mily hasznos hoz virágzás a főmre?
Nem ad semmit: hangosabb lesz ütése
A szívnek: és hagy mély búbánatomban,

Míg ünneplőjében örvend vidáman.
De nekem szebb, ha szélvihar dühével
Az ősz, s a tél havával jó meg.

Guter Rat

An einem Sommermorgen
Da nimm den Wanderstab,
Es fallen deine Sorgen
Wie Nebel von dir ab.

Des Himmels heitere Bläue
Lacht dir ins Herz hinein,
Und schließt, wie Gottes Treue,
Mit seinem Dach dich ein.

Rings Blüten nur und Triebe
Und Halme von Segen schwer,
Dir ist, als zöge die Liebe
Des Weges nebenher.

So heimisch alles klinget
Als wie im Vaterhaus,
Und über die Lerchen schwinget
Die Seele sich hinaus.

Theodor Fontane
(1819-1898)

Jó tanács

Harmatos nyári reggel
Vedd a vándorbotod,
És, amint a ködlepel,
Oszlik rólad a gond.

Az égbolt jókedvű kékje
Nevet szívedbe be,
És az Úr kegyelmébe,
Az oltalmába vesz.

Körül virágok, csupa kedv,
Áldott, súlyos gabonák,
Néked int szeretet,
Ha mész az úton át.

Otthonosan szól minden,
Mint szülői házban,
S fölé pacsirta viszi fel
A lelked magával.

Pfau

Pfauenfeder

Pfauenfeder:

in deiner Feinheit sondergleichen,
wie liebte ich dich schon als Kind.
Ich hielt dich für ein Liebeszeichen,
das sich an silberstillen Teichen
in kühler Nacht die Elfen reichen,
wenn alle Kinder schlafen sind.

Und weil Großmütterchen, das gute,
mir oft von Wünschegerten las,
so träumte ich, du Zartgemute,
in deinen feinen Fasern flute
die kluge Kraft der Rätselrute -
und suchte dich im Sommergras.

Rainer Maria Rilke
(1875-1926)

Páva

Pávatoll

Pávatoll:

tégedet, szépségben páratlan,
szerettelek már gyermekként.
Szeretet-jelnek tartottalak,
amit ezüstcsendes tavakban
tündérek hűvös éjben adnak,
ha gyermek mind aludni tért.

S ha nagymamácska, drága lélek,
varázslásban gyakran hagyott,
akkor álmodtam, lágyság szépe,
finom tollad bűvöletében,
rejtvények bölcs megfejtésében -
s hívtalak nyár fűvében ott.

Fink

Fink und Frosch

Im Apfelbaume pfeift der Fink
sein "pinkepink".
Ein Laubfrosch klettert mühsam nach
bis auf des Baumes Blätterdach
und bläht sich auf und quakt:
Jaja, Herr Nachbar ich bin auch noch da!
Und wie der Vogel frisch und süß
sein Frühlingslied erklingen liess
so gleich muss der Frosch in rauhen Tönen
den Schusterbass dazwischen dröhnen.
"Huchaia haja!" spricht der Fink
"Fort flieg ich flink"
und schwinkt sich in die Lüfte hoch.
"Warte!" ruft der Frosch
"Das kann ich auch!"
Macht einen ungeschickten Satz
fällt auf den harten Gartenplatz
ist platt wie man die Kuchen backt
und hat für ewig ausgequakt.
Wenn einer der mit Mühe kaum
geklettert ist auf einen Baum
schon meint, dass er ein Vogel wär
so irrt sich der.

Wilhelm Busch
(1832-1908)

Pinty

Pinty és a béka

Az almafán füttyül a pinty,
Száll fityfiritty!
Levelibéka felmászott,
Ő is lombsátorra hágott,
És felfújódva kuruttyolt:
„Szomszéd, én is fent vagyok most!”
És ahogy az énekes madár
Tavaszi dala frissen száll,
Azonmód rákezd béka durva
Hangján a békés csendet feldúlva.
„Juhéjja héjja!” szólt (a) madár.
„Tűnök is már!”
És a légbe lendült legott.
Kiált a béka: „Én is ott
Leszek fent!” De rosszul mozdult,
S a kemény kert földjére hullt,
Lapos lett, mint a sült lepény,
S szeméből kihunyt már a fény.
Ha bárki nagy fáradsággal
Felmászik egy magas fára,
S úgy véli, hogy ő is madár,
Bizony így jár.

Drossel

April

Das ist die Drossel, die da schlägt,
Der Frühling, der mein Herz bewegt;
Ich fühle, die sich hold bezeigen,
Die Geister aus der Erde steigen.
Das Leben fließet wie ein Traum -
Mir ist wie Blume, Blatt und Baum.

Theodor Storm
(1817-1888)

Rigó

Április

Rigó az, mi itt harsonáz,
Tavas, mi szívemig hat át;
Érzem a bájt, mi megjelenik,
Földről a lélek emelkedik.
Az élet mint egy álmodás –
Virágözön s levél a fán.

Der letzte Gruß

Ich kam vom Walde hernieder,
Da stand noch das alte Haus,
mein Liebchen, sie schaute wieder
Wie sonst zum Fenster hinaus.

Sie hat einen andern genommen,
Ich war draußen in Schlacht und Sieg,
Nun ist alles anders gekommen,
Ich wollt', es wär' wieder erst Krieg.

Am Wege dort spielte ihr Kindlein,
Das glich ihr recht auf ein Haar,
Ich küßt's auf sein rotes Mündlein:
"Gott segne dich immer dar!"

Sie aber schaute erschrocken
Noch lange Zeit nach mir hin,
Und schüttelte sinnend die Locken,
Und wußte nicht wer ich bin.

Da droben hoch stand ich am Baume,
Da rauschten die Wälder so sacht,
Mein Waldhorn, das klang wie im Traume
Hinüber die ganze Nacht.

Und als die Vögelein sangen
Frühmorgens, sie weinte so sehr,
Ich aber war weit schon gegangen,
Nun sieht sie mich nimmermehr!

Joseph Freiherr von Eichendorff
(1788-1857)

Az utolsó üdvözlét

Amint erdőből kiléptem,
Ott álltam a régi háznál,
Véltem, kedvesem tekintete
Rám – mint régen – ablakán át.

Ő egy más szívét elfogadta,
Én ott jártam, hol csata dúlt,
Győztesen, távol, - s most elhagyva
Vágyom az új háborút.

Út mentén játszott kicsi lánya,
Másolva anyja haját,
Csókot dobtam pici szájra:
„Úr áldjon, csalfa leány!”

Nézett tündérkém hökkenve,
Hosszasan utánam még,
Ingatva kis fejét töprengve,
Nem tudta, ki vagyok én.

Majd ott fenn a fáknál megálltam,
Susog a levél mesésen,
Vadászkürtszóm repíti vágyam,
S száll szerteszét az éjben.

Mikor szólt rigó reggel,
Még értem hullatta könnyét,
Én búsan már messze mentem,
S nem látott sohatöbbé.

Erste Liebe

Die Sonne lag über den Gipfeln
Und brütete heiß und schwer,
Ganz fern klang von der Heide
Das Pirolschlagen her.

Wir saßen im Walde zusammen,
Wir sprachen sittsam und fein,
Als Wächter saß in der Mitte
Dein jüngstes Brüderlein.

Wir sprachen von Kindergeschichten,
Wir sprachen von hunderterlei,
Und einmal sagtest du plötzlich
Wie schön doch das Leben sei.
Dein Brüderlein schwatzte und lachte,
Dann schlief es selig ein;
Nun mussten wir leise sprechen
Und ganz ganz stille sein.

Carl Bulcke
(1876-1936)

Első szerelem

Tanyázott Nap fenn a csúcsokon,
A hőség forró volt s nehéz,
A távoli pusztákon
Rigó hangja zenélt.
Együtt ültünk mi az erdőben,
Illó volt köztünk a beszéd,
Ügyelő pásztorként középén
Ült legifjabb öcséd.

Mondtunk gyermek történeteket,
Meg százféléről csevegtünk,
S egyszer csak így szóltál hirtelen:
Az élet oly szép, gyönyörű!
Öcséd csodálkozott kacagva,
Majd álom rászakadt;
Beszélünk muszáj volt hát halkán,
S titkunk így megmaradt.

Möwe

Kindheit

Was leise gehet unter Herbstesbäumen
Am grünen Fluß, darüber Möven gleiten -
Es fällt das Laub; Einfalt dunkeler Zeiten.
's ist Gottes Ruh. Die Abendschatten säumen
Ein schwarzer Vogel singt in Herbstesbäumen.

Ein Händefalten müde und einträchtig
Am Abend folgen ihren Vogelzeichen
Die Augen, ehe sie dem Schlummer weichen -
Erinnerung des Knaben sanft und schwächlich.

Ein schwarzer Vogel singt in Herbstesbäumen
Den Frieden dieser Tage süß und mächtig
Auch will die Seele stille sich bereiten.

Georg Trakl
(1887-1914)

Sirály

Gyermekkorára emlékezik

Merengett zöld folyón, az őszi fákon,
Melyek fölött a sirályok keringtek -
Lehullt a lomb; a sötétebb időknek.
Az Úr békéje lengett esti árnyon,
S fekete madár dalolt őszi fákon.

Szemei - mint kézszorítás - ernyedten
Kövelték madárjeleit az estnek,
Eközben lassan el is szenderedtek -
Mi lány, de él fiú emlékezetben:

Fekete madár dalol őszi fákon...
E nap békéjét vágyja most erősen,
S a lelke is felkészült erre csendben.

Wildgans

Die Stadt

Am grauen Strand, am grauen Meer
Und seitab liegt die Stadt;
Der Nebel drückt die Dächer schwer,
Und durch die Stille braust das Meer
Eintönig um die Stadt.

Es rauscht kein Wald, es schlägt im Mai
Kein Vogel ohn Unterlaß;
Die Wandergans mit hartem Schrei
Nur fliegt in Herbstesnacht vorbei,
Am Strande weht das Gras.

Doch hängt mein ganzes Herz an dir,
Du graue Stadt am Meer;
Der Jugend Zauber für und für
Ruht lächeld doch auf dir, auf dir,
Du graue Stadt am Meer.

Theodor Storm
(1817-1888)

Vadliba

A város C) variáns

Szürke tenger szürke partján
Egy város nékem int,
Nehéz köd ül tetőn, s utcán,
A partra zúg az óceán,
Nincs csend se bent, se kint.

Erdők májusban ott némák,
Madár dala nem zeng,
Csak éles hangú vadlibák
Szállnak, őszi éjt zavarják,
S parton fű fázva leng.

E város szürke - de enyém!
Ködös tengeri táj
S gyermekkor gyémánt gyűjtemény.
Imádlak szürke város én,
Ködös tengeri táj!

Spatz

Täglich zu singen

Ich danke Gott, und freue mich
Wie 's Kind zur Weihnachtsgabe,
Daß ich bin, bin! Und daß ich dich,
Schön menschlich Antlitz! habe;

Daß ich die Sonne, Berg und Meer,
Und Laub und Gras kann sehen,
Und abends unterm Sternenheer
Und lieben Monde gehen;

Und daß mir denn zumute ist,
Als wenn wir Kinder kamen,
Und sahen, was der heil'ge Christ
Bescheret hatte, amen!

Ich danke Gott mit Saitenspiel,
Daß ich kein König worden;
Ich wär geschmeichelt worden viel,
Und wär vielleicht verdorben.

Auch bet ich ihn von Herzen an,
Daß ich auf dieser Erde
Nicht bin ein großer reicher Mann,
Und auch wohl keiner werde.

Veréb

Mindennapi ének

Örvendek – s hálám Istené –
Mint gyerek szentestéken,
Hogy élek, hogy létezem én,
S szép emberarcod érzem.

Hogy én napot, hegyet s tengert,
A lombot s füvet látom,
Az utamat csillagsereg
S halvány Hold alatt járom.

És hogy nékem akkor jó volt,
Mikor gyermekként éltem,
Láttam, Jézuska mit hozott,
Ajándékozott, Ámen!

Áldom Istent lantom húrján,
Hogy én király nem lettem,
Hízelgők nem néztek énrám,
Meg rosszat se tehettem.

Imádom is én őt szívből,
Hogy személyem e Földre
Nem dúsgazdag emberként jött,
S az nem leszek jövőre.

Denn Ehr und Reichtum treibt und bläht,
Hat mancherlei Gefahren,
Und vielen hat's das Herz verdreht,
Die weiland wacker waren.

Und all das Geld und all das Gut
Gewährt zwar viele Sachen;
Gesundheit, Schlaf und guten Mut
Kann's aber doch nicht machen.

Und die sind doch, bei Ja und Nein!
Ein rechter Lohn und Segen!
Drum will ich mich nicht groß kastein
Des vielen Geldes wegen.

Gott gebe mir nur jeden Tag,
Soviel ich darf zum Leben.
Er gibt's dem Sperling auf dem Dach;
Wie sollt er's mir nicht geben!

Matthias Claudius
(1740-1815)

Mert vagyon és a tisztség,
Sokféle veszéllyel jár,
Eltorzítja sokak szívét,
Voltak azelőtt jók bár.

A birtok, vagyon meg a pénz
Sokat nyújt, de nem bármit,
A jókedv, alvás, egészség
Az, mit nem tud csinálni.

Mind mellett igen és nem szól!
De áldott díj jár nékem!
Nem gyűjtök vagyont sanyargón,
Nem vágyom én sok pénzre.

Adja Isten minden nap hát,
Csak azt, mi kell a léthez.
Mit a tetőn verébnek ad,
Ezt mért ne adná nékem!

Die drei Spatzen

In einem leeren Haselstrauch,
da sitzen drei Spatzen, Bauch an Bauch.

Der Erich rechts und links der Franz
und mittendrin der freche Hans.

Sie haben die Augen zu, ganz zu,
und obendrüber, da schneit es, hu!

Sie rücken zusammen dicht an dicht,
so warm wie Hans hat's niemand nicht.

Sie hör'n alle drei ihrer Herzlein Gepoch.
Und wenn sie nicht weg sind, so sitzen sie noch.

Christian Morgenstern
(1871-1914)

A három veréb

Tar már a mogyoróbokor,
ül három veréb rajt', mint csokor.

Jobbról Erik s balról Feró,
középen ám csibész Janó.

Szemüket becsukják, de nagyon,
odafönről, juj, hogy hull a hó!

Összebújnak a kis verebek,
Janó jussa dupla meleg.

Együtt lüktet így a madár szívverés.
S ha nem szállt el, ott ül még három veréb.

